

וְרַב הַמְנוּנָא סָבָא פְּרִישׁ, וְעַרְבֵי נַחַל, אֵינּוּן תְּרִין קַיִימִין דְּקֶאֱמָרוּן, דְּמַיִיא נְפָקִי מִנֵּיהּ, וְשִׁפִּיר. אָבֵל תָּא חֲזִי, הָא חֲזִינָן דְּתִרְיָן דְּרִגְיָן אֵלִין דְּקַיִימִי עַל דְּרִגָּא דְּצַדִּיק, אֵיבָא וּכְנִישׁוּ רַבְרָבָא (פ"א דְּבִרְכָא) נְפָקִי מִנֵּיהּ, וְעַרְבֵי נַחַל לָא נְפָקִי מִנֵּיהּ, אֵיבָא, וְלָא טַעְמָא, וְלָא רִיחָא. וְהָא אֹקִימָנָא וְכֻלָּא שִׁפִּיר.

וְעַרְיָ דָּא אֶתְרוּג (דף רכא ע"א) בְּשִׁמְאָלָא, לְקַבִּיל לְבָא. לֹוּלָב בִּימִינָא, כַּפֹּת בְּכֻלָּא, וְקִטִּיר בְּכֻלָּא. דְּהָא צַדִּיק כַּפֹּת הוּא בְּכֻלָּ סֹטְרִין, וְקִטִּיר בְּכֻלָּא, וְדָא הוּא קְשׁוּרָא דְּמַהֲיִמְנוּתָא.

וּבַסְפָּרָא דְּאֶגְדָּתָא שִׁפִּיר קָאֵמֵר, דְּכָל אֵלִין אֵינּוּן אוּשְׁפִיזִין, דְּזַמִּינִין עֲמָא קְדִישָׁא בְּהַאי יוּמָא, דְּבַעֲיִין לְאַשְׁפַּחָא לְהוּ, כִּינּוּן דְּזַמִּין לֹוּן. וּבְהוּ בְּעֵי בַר נֶשׁ לְמַלְפָּא בְּעוּתִיהּ. זַפְּאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין אֶרְחוּי דְּמַלְפָּא קְדִישָׁא, וְיִדְעִין אֶרְחוּי דְּאוּרִייתָא, לְמַהֲרָא בְּאוּרַח קְשׁוּט, לְמַזְפֵּי בְּהוּ בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דְּאֶתִי.

בְּיוּמָא דָּא נְפָקִי יִשְׂרָאֵל, בְּסִימְנִין רְשִׁימִין מַגּוּ מַלְפָּא, בְּגִין דְּאֵינּוּן נִצְחִין דִּינָא. וּמַאי סִימְנִין אֵינּוּן, סִימְנִי מַהֲיִמְנוּתָא, חוּתְמָא דְּמַלְפָּא עֲלָאָה. לְתַרֵּי בְּנֵי נֶשׁא, דְּעָאֵלוּ קָדָם מַלְפָּא לְדִינָא, וְלָא יִדְעִי עֲלְמָא מָאן מִנֵּיהּ נִצַּח. נְפַק חַד לְגִיּוֹן מִבֵּי מַלְפָּא, שְׂאִילוּ לֹוּ. אָמֵר לֹוּן, מָאן דִּיפּוּק וּבִידּוּי סִימְנִין דְּמַלְפָּא, הוּא נִצַּח.

כְּךָ כָּל הָעוֹלָם נִכְנָסִים לְדִין לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, וְהוּא דִּן אוֹתָם מִיּוֹם שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְיּוֹם הַכַּפּוּרִים, עַד חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה יוֹם לַחֲדָשׁ, וּבֵין כֶּף נִמְצְאוּ יִשְׂרָאֵל כָּלִם צַדִּיקִים בְּתַשׁוּבָה, טוֹרְחִים בְּסִפְּהָ וּלְוֹלָב וְאֶתְרוּג, וְלָא יוֹדְעִים מִי נִצַּח בְּדִין. הַמְּלַאכִים הָעֲלִיּוֹנִים

וּבֵין כֶּף אֲשַׁתְּפַחוּ יִשְׂרָאֵל זַפְּאִין כְּלָהוּ בְּתִיּוּבָתָא. טְרַחֲזִין בְּסִפְּהָ וּלְוֹלָב

וְאֶתְרוּג, וְלֹא יִדְעֵי מָאן נִצַּח דִּינָא. מְלֻאכֵי
עֲלָאֵי שְׂאֵלוּ מָאן נִצַּח דִּינָא. קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אָמַר לְהוּ, אֵינּוּן דְּמִפְקֵי בִּידְיָהוּ סִימְנִין דִּילֵי,
אֵינּוּן נִצְחִין דִּינָא.

בְּהַאי יוּמָא, נִפְקֵי יִשְׂרָאֵל בְּרִשְׁמוּ דְּמִלְפָּא,
בְּתוּשְׁבַחְתָּא דְּהַלִּילָא. עֲאֲלִין בְּסַפְּהָ,
אֶתְרוּג בְּשִׂמְאֵלָא, לוּלָב בִּימִינָא. חֶמְאָן כְּלֵהוּ,
דִּישְׂרָאֵל רְשִׁימִין בְּרִשְׁמִין דְּמִלְפָּא קִדְשָׁא.
פְּתַחֵי וְאֶמְרֵי, (תהלים קמד) אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁפְכָה לוֹ
אֲשֶׁרֵי הָעַם שָׁה' אֱלֹהֵיוּ.

עַד פָּאן חֲדוּתָא דְכֻלָּא, חֲדוּתָא
דְּאוּשְׁפִּיזִין, וְאֶפִּילוּ אוּמּוֹת הָעוֹלָם חֲדָאן
בְּחֲדוּתָא, וּמִתְבָּרְכִין מִנָּה. וְעַל דָּא קְרַבְנִין
בְּכָל יוּמָא עֲלִייהוּ, לְאַטְלָא עֲלִייהוּ שְׁלָם,
וְיִתְבָּרְכוּן מִינָן. מִפָּאן וְלֵהֲלֵאָה, יוּמָא חַד,
דְּמִלְפָּא עֲלֵאָה, דְּחַדֵּי בַּהּ בִּישְׂרָאֵל. דְּכַתִּיב,
(במדבר כט) בַּיּוֹם הַשְּׂמִינִי עֲצַרְתָּ תַּהְיֶה לָכֶם. דְּהָא
יוּמָא דָּא מִן מִלְפָּא בְּלַחְדוּדֵי, חֲדוּתָא דִּילֵיהּ
בִּישְׂרָאֵל. לְמִלְפָּא דְּזַמִּין אוּשְׁפִּיזִין וְכוּ'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (שיר השירים ב) אֲנִי
חֲבַצְלַת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשְׁנַת הָעֲמָקִים, כְּמָה
חֲבִיבָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁבַּח לָהּ, וְהִיא מְשַׁבַּחַת
לֵיהּ תְּדִיר, וְכִמָּה מְשַׁבַּחִין וּמְזַמְרִין אֲזַמִּינַת
לֵיהּ תְּדִיר לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. זַפְּאָה חוּלְקָהוֹן
דִּישְׂרָאֵל, דְּאֶחֱיָדָן בִּיהּ בְּעַדְבָּא דְּחוּלְקָא
קִדְשָׁא. כְּמָה דְּכַתִּיב, (דברים לב) כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ
וְגו'. אֲנִי חֲבַצְלַת הַשָּׁרוֹן, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
דְּקִימָא בְּשִׁפִּירוּ דְּנוּי בְּגִנְתָּא דְּעַדָּן. הַשָּׁרוֹן,
דְּהִיא שָׂרָה וּמְשַׁבַּחַת לְמִלְפָּא עֲלֵאָה.

דְּבַר אַחַר אֲנִי חֲבַצְלַת הַשָּׁרוֹן, דְּבַעֲיָא
לְאַשְׁקָאָה מְשַׁקִּיו דְּנַחְלָא עֲמִיקָא,
מִבּוּעָא דְּנַחְלִין. כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (ישעיה לה) וְהָיָה

שׁוֹאֲלִים, מִי נִצַּח בְּדִין? אוּמַר
לְהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵלֶּה
שְׁמוּצִיאִים בִּיּוֹדֵיהֶם אֶת הַסִּימְנִים
שְׁלֵי, הֵם נִצְחוּ בְּדִין.

בַּיּוֹם הַזֶּה יוֹצֵאִים יִשְׂרָאֵל בְּרִשְׁם
הַמֶּלֶךְ, בְּתִשְׁבַּחוֹת הַהֵלֵל, נִכְנָסִים
לְסַפְּהָ, אֶתְרוּג בְּשִׂמְאֵל, לוּלָב
בְּיָמִין. כָּלֶם רוּאִים שִׂישְׂרָאֵל
רְשׁוּמִים בְּרִשׁוּמֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוּשׁ,
פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים, (תהלים קמד)
אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁפְכָה לוֹ אֲשֶׁרֵי הָעַם
שָׁה' אֱלֹהֵיוּ.

עַד פָּאן חֲדוּת הַכֹּל, חֲדוּת
הָאוּרְחִים, וְאֶפִּילוּ אֻמּוֹת הָעוֹלָם
שְׂמַחִים בְּחֲדוּתָהּ וּמִתְבָּרְכִים
מִמֶּנָּה, וְלַכֵּן מְקַרְיָבִים בְּכָל יוֹם
עֲלֵיהֶם לְהַטִּיל עֲלֵיהֶם שְׁלוֹם,
וְיִתְבָּרְכוּ מֵאַתְנָן. מִפָּאן וְהֵלֵאָה
יוֹם אֶחָד שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן
שְׂשִׁמַּח בָּהֶם בִּישְׂרָאֵל, שְׂכַתוּב
(במדבר כט) בַּיּוֹם הַשְּׂמִינִי עֲצַרְתָּ
תַּהְיֶה לָכֶם. שְׁהֲרֵי יוֹם זֶה מִן
הַמֶּלֶךְ בְּלַבְדוֹ חֲדוּתוֹ לִישְׂרָאֵל.
מְשַׁל לְמֶלֶךְ שְׁהוֹמִין אוּרְחִים
וְכוּ'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, אֲנִי
חֲבַצְלַת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשְׁנַת הָעֲמָקִים.
כְּמָה חֲבִיבָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְפָנַי
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְשַׁבַּח אוֹתָהּ, וְהִיא
מְשַׁבַּחַת אוֹתוֹ תְּמִיד. וְכִמָּה
מְשַׁבַּחִים וּמְזַמְרִים מִזְמִינָה תְּמִיד
לְקִדְשׁ-בְּרוּךְ הוּא. אֲשֶׁרֵי חָלַקְם
שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁאֲחוּזִים בּוֹ בְּגוּרֵל
הַחֶלֶק הַקְּדוּשׁ, כְּכַתוּב (דברים לב)
כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ וְגו'. אֲנִי חֲבַצְלַת
הַשָּׁרוֹן - זֹו כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
שְׁעוּמְדַת בִּיפִי שֶׁל נוּי בְּגִן עַדָּן.
הַשָּׁרוֹן - שְׁהִיא שָׂרָה וּמְשַׁבַּחַת
אֶת הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן.

דְּבַר אַחַר, אֲנִי חֲבַצְלַת הַשָּׁרוֹן -
שְׁרוּצָה לְהִיּוֹת מְשַׁקָּה מֵהַשְׁקִית
הַנַּחַל הָעֵמֶק, מְקוֹר הַנַּחְלִים,
כְּנֶאֱמַר וְהָיָה הַשָּׂרֵב לְאַגָּם. [נ"א

השָׁרֵב לְאֵגֶם. (נ"א ישעיה לג) וְהָיָה הַשְּׂרוּן כְּעֶרְבָה) שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים, דְּקִימָא בְּעִמְקָתָא דְכָלְא. מָאן אֵינוֹן עֵמְקִים. פְּמָה דָּאֵתָּ אָמַר, (תהלים קל) מִמְּעַמְקִים קָרְאתִיךָ ה'. חֲבַצְלַת הַשְּׂרוּן. חֲבַצְלַת, מֵהָהוּא אֲתֵר, דְּשָׁקִיו דְּנַחְלִין נִפְקִין וְלֹא פָּסְקִין לְעֵלְמִין. שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים, שׁוֹשְׁנָה מֵהָהוּא אֲתֵר דְּאֶקְרִי עִמְקָא דְכָלְא, סְתִים מִכָּל סְטָרִין.

תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא יְרוּקָא כְּחֲבַצְלַת, דְּטָרְפִין דִּילָה יְרוּקִין. לְבִתֵּר שׁוֹשְׁנַת, סוּמְקָא בְּגוּוּנִין חוּוּרִין. שׁוֹשְׁנָה בְּשִׁית טָרְפִין, שׁוֹשְׁנַת, דְּאִשְׁתַּנִּיאַת מְגוּוּנָא לְגוּוּנָא, וְשִׁנִּיאַת גְּווּנָהָא. שׁוֹשְׁנַת, בְּקַדְמִיתָא חֲבַצְלַת, בְּעַדְנָא דְבַעֲיָא לְאִזְדוּגָא בֵּיהּ בְּמִלְכָא, אֶקְרִי חֲבַצְלַת. בְּתֵר דְּאִתְדַבְּקַת בֵּיהּ בְּמִלְכָא בְּאֵינוֹן נְשִׁיקִין, אֶקְרִי שׁוֹשְׁנַת. בְּגִין דְּכִתִּיב, (שיר השירים ה) שִׁפְתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים. שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים דִּהִיא מְשַׁנֵּיא גְּווּנָהָא, זְמַנִּין לְטַב, וְזְמַנִּין לְבִישׁ, זְמַנִּין לְרַחֲמֵי, זְמַנָּא לְדִינָא.

וְתֵרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאֵוָה הוּא לְעֵינַיִם. (בראשית ג) תָּא חֲזִי, דִּהָא בְּנֵי נֶשֶׂא לֹא מְסַתְּפְלִין, וְלֹא יִדְעִין, וְלֹא מְשַׁגְּיחִין. בְּשַׁעְתָּא דְּבָרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם, וְאוּקִיר לִיהּ בִּיקִירוֹ עֲלָאָה, בַּעַא מְנִיָּה לְאִתְדַבְּקָא בֵּיהּ בְּגִין דִּישְׁתַּפַּח יַחֲדָאִי, וּבְלָבָא יַחֲדָאִי, וּבְאֲתֵר דִּדְבָקוּתָא יַחֲדָאִי, דִּלָּא (ד) וְכֹא ע"ב) אִשְׁתַּנִּי, וְלֹא מִתְהַפֵּף לְעֵלְמִין, בְּהָהוּא קְשׁוּרָא יַחֲדָא, דְּכָלְא בֵּיהּ אֲתַקְשֵׁר, הָדָא הוּא דְכִתִּיב, (בראשית ב) וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹף הֵגֵן.

לְבִתֵּר סְטוּ מְאָרְחָא דְמֵהִימְנוּתָא, וְשִׁבְקוּ אֵילָנָא יַחֲדָאִי, עֲלָאָה מִכָּל אֵילָנִין. וְאָתוּ לְאִתְדַבְּקָא בְּאֲתֵר דְּמִשְׁתַּנִּי, וּמִתְהַפֵּף מְגוּוּנָא לְגוּוּנָא וּמִטַּב לְבִישׁ וּמִבִּישׁ לְטַב.

(ישעיה לג) וְהָיָה הַשְּׂרוּן כְּעֶרְבָה) שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים - שְׁעוּמְדַת בְּעֵמְק הַפַּל. מִי הֵם הָעֵמְקִים? כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (תהלים קל) מִמְּעַמְקִים קָרְאתִיךָ ה'. חֲבַצְלַת הַשְּׂרוּן. חֲבַצְלַת - מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל הַשְּׁקָאֵת הַנְּחָלִים שְׁיִוְצָאִים וְלֹא פּוֹסְקִים לְעוֹלָמִים. שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים - שׁוֹשְׁנָה מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא עִמְק הַפַּל, נִסְתֵּר מִכָּל הַצְּדָדִים.

בֹּא רְאֵה, בַּתְּחִלָּה יִרְקָה כְּחֲבַצְלַת, שֶׁהַעֲלִים שְׁלֵה יִרְקִים, אַחֵר כֶּף שׁוֹשְׁנָה אֲדָמָה בְּגוּוּנִים לְבָנִים. שׁוֹשְׁנָה בְּשֵׁשׁ עֲלִים. שׁוֹשְׁנַת - שְׁמִשְׁתַּנִּית מְגוּוּן לְגוּוּן וּמְשַׁנָּה אֶת גְּווּנָהָּ.

שׁוֹשְׁנַת - בַּתְּחִלָּה חֲבַצְלַת. בְּזִמָּן שְׁרוּצָה לְהַזְדַּוֵּג בְּמִלְךָ נִקְרָאת חֲבַצְלַת, אַחֵר שְׁנִדְבָקָה עִם הַמֶּלֶךְ בְּאוֹתָן נְשִׁיקוֹת הִיא נִקְרָאת שׁוֹשְׁנַת, מִשּׁוּם שֶׁכְּתוּב (שיר ה) שִׁפְתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים. שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים - שֶׁהִיא מְשַׁנָּה אֶת גְּווּנָהָּ לְפַעְמִים לְטוֹב וּלְפַעְמִים לְרַע, לְפַעְמִים לְרַחֲמִים וּלְפַעְמִים לְדִין.

וְתֵרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאֵוָה הוּא לְעֵינַיִם. (בראשית ג) בֹּא רְאֵה, שֶׁהָרִי בְּנֵי אָדָם לֹא מְסַתְּפְלִים וְלֹא יוֹדְעִים וְלֹא מְשַׁגְּיחִים בְּשַׁעְתָּא שְׁבָרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם וְכִבְדּוֹ אוֹתוֹ בְּכַבּוֹד עֲלִיוֹן, רְצָה מִמְּנוֹ לְהַדְּבִק בּוֹ כְּדֵי שְׁיִמְצָא יַחֲדָאִי, וּבְלֵב יַחֲדָאִי, וּבְמְקוֹם שֶׁל דְּבָקוּת יַחֲדָאִי שְׁלֵא מְשַׁתַּנֵּה וְלֹא מִתְהַפֵּף לְעוֹלָמִים בְּאוֹתוֹ קְשֵׁר יַחֲדָא שֶׁהַכֵּל נִקְשֵׁר בּוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹף הֵגֵן.

אַחֵר כֶּף סְטוּ מְדַרְךָ הָאֵמוּנָה וְעוֹבּוּ אֶת הָעֵץ הַיַּחֲדָאִי, הַעֲלִיּוֹן מִכָּל הָאֵילָנוֹת, וּבָאוּ לְהַדְּבִק בְּמְקוֹם שְׁמִשְׁתַּנֵּה וּמִתְהַפֵּף מְגוּוּן לְגוּוּן וּמִטוֹב לְרַע וּמִרַע לְטוֹב,

וְנַחֲתִי מֵעִילָא לְתַתָּא, וְאֶתְדַבְּקוּ לְתַתָּא
בְּשִׁנּוּיֵין סְגִיאִין. וְשִׁבְקוּ אֵילָנָא יַחֲדָאָה,
עֲלָאָה מִכָּל אֵילָנִין. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (קהלת ז)
אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם יִשָּׂר וְגו'.

וְדַאי פְּדִין אַתְהַפֵּף לַבִּיּהוּ, בַּהֲהוּא סְטָרָא
מִמֶּשׁ, זְמַנִּין לְטַב, זְמַנִּין לְבִישׁ, זְמַנִּין
לְרַחֲמֵי, זְמַנִּין לְדִינָא. בַּהֲאֵי מְלָה דְאֶתְדַבְּקוּ
בַּהּ וְדַאי, (קהלת ז) בְּקִשׁוֹ חֲשִׁבוֹנוֹת רַבִּים,
וְאֶתְדַבְּקוּ בַּהּ.

אָמַר לִיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָדָם, שְׂבִיקְתָּ
חַיִּי וְאֶתְדַבְּקְתָּ בְּמוֹתָא. חַיִּי, דְכַתִּיב
וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹף הַגֶּן, דְאֶקְרִי חַיִּים. דְּמֵאן
דְאֶחִיד בֵּיה, לָא טַעִים מוֹתָא לְעֲלָמִין.
אֶתְדַבְּקְתָּ בְּאֵילָנָא אַחְרָא, הָא וְדַאי מוֹתָא הוּא
לְקַבְּלָךְ. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (משלי ה) רַגְלֶיךָ
יִוֹרְדוּת מְוֹת, וְכַתִּיב, (קהלת ז) וּמוֹצָא אָנִי מֵר
מְמוֹת אֶת הָאִשָּׁה. וְדַאי בְּאַתֵּר דְּמוֹתָא
אֶתְדַבְּק, וְשִׁבְק אֶתֵּר דְּחַיִּי. בְּגִין כֶּף אֶתְגַּזֵּר
עֲלֵיה וְעַל כָּל עֲלָמָא מוֹתָא.

אִי הוּא חֲטָא, כָּל עֲלָמָא מַה חֲטוּ. אִי תִימָא,
דְּכָל עֲלָמָא אֶכְלִי מֵאֵילָנָא דָא, וְאֶתְרַמִּי
לְכֹלָא. לָאו הָכִי. אֶלָּא בְּשַׁעֲתָא דְאָדָם קָאִים
עַל רַגְלוֹי, חַמִּי לִיה בְּרִיִּין פְּלָהוּ, וּדְחִילוּ
מִקְמִיה, וְהוּוּ נְטָלִין אַבְתְּרִיה, פְּעַבְדִּין בְּתֵר
מִלְּפָא. וְהוּא אָמַר לוֹן, אָנָא וְאַתּוֹן, (תהלים צה)
בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוּהוּ וְנִכְרַעַה וְגו'. וְאֶזְלוּ כְּלָהוּ
אַבְתְּרִיה. כִּיּוֹן דְּחִזּוּ דְאָדָם סְגִיד לְהֵאִי אֶתֵּר,
וְאֶתְדַבְּק בֵּיה, כְּלָהוּ אֶתְמַשְׁכוּ אַבְתְּרִיה וְגָרִים
מוֹתָא לְכָל עֲלָמָא.

וְכַדִּין אֲשַׁתְּנִי אָדָם לְכַמְה גְּוֹוִנִין, זְמַנִּין דִּינָא,
זְמַנִּין רַחֲמֵי זְמַנִּין מוֹתָא, זְמַנִּין חַיִּי.
וְלָא קָאִים בְּקִיּוּמָא תְּדִיר בְּחַד מְנִיּהוּ, בְּגִין
דְּהוּא אֶתֵּר גָּרִים לִיה. וְעַל דָּא אֶקְרִי, חֲרַב

וְיִרְדוּ מִלְּמַעְלָה מִטָּה, וְנִדְבְּקוּ
לְמִטָּה בְּשִׁנּוּיֵים רַבִּים, וְעִזְבוּ אֶת
הָאֵילָן הַיְחִידִי הָעֲלִיּוֹן מִכָּל
הָאֵילָנוֹת. זֶהוּ שְׂפָתוּב (קהלת ז)
אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
יִשָּׂר וְגו'.

וְדַאי שְׂאֵז הַתְּהַפֵּף לְבָם בְּאוֹתוֹ
הַצֵּד מִמֶּשׁ, לְפַעְמִים לְטוֹב
לְפַעְמִים לְרַע, לְפַעְמִים לְרַחֲמִים
לְפַעְמִים לְדִין. בְּדַבְּרֵי הַזֶּה נִדְבְּקוּ
כּוּ וְדַאי, בְּקִשׁוֹ חֲשִׁבוֹנוֹת רַבִּים
וְנִדְבְּקוּ בַּהֶם.

אָמַר לוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אָדָם,
עֲזַבְתָּ חַיִּים וְנִדְבַקְתָּ בְּמוֹת. חַיִּים
- שְׂפָתוּב וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹף הַגֶּן,
שְׁנַקְרָא חַיִּים, שְׁמִי שְׂאוּחֻז בּוּ לֹא
טוֹעַם מְוֹת לְעוֹלָמִים. נִדְבַקְתָּ
בְּעֵץ אַחֵר - הָרִי וְדַאי הַמְּוֹת
כְּנַגְדֶּךָ. זֶהוּ שְׂפָתוּב (משלי ה) רַגְלֶיךָ
יִרְדוּת מְוֹת, וְכַתוּב (קהלת ז) וּמִצָּא
אָנִי מֵר מְמוֹת אֶת הָאִשָּׁה. וְדַאי
שְׁנִדְבַק בְּמִקּוֹם הַמְּוֹת וְעִזַּב
מִקּוֹם הַחַיִּים. מִשׁוּם כֶּף נִגְזֵר
עֲלָיו וְעַל כָּל הָעוֹלָם מְוֹת.

אִם הוּא חֲטָא, מַה חֲטָאוּ כָּל
הָעוֹלָם? אִם תֵּאמַר שְׂכַל הָעוֹלָם
אֶכְלוּ מִהָעֵץ הַזֶּה וְזֶה קָרָא לְכֹלָם
- לֹא כֶּף! אֶלָּא בְּשַׁעֲה שְׂאָדָם
עָמַד עַל רַגְלוֹי, רָאוּ אוֹתוֹ כָּל
הַבְּרִיּוֹת וּפְחָדוּ מִלְּפָנָיו, וְהָיוּ
נוֹסְעִים אַחֲרָיו פְּעַבְדִּים אַחֵר
הַמְּלָךְ, וְהוּא אָמַר לָהֶם: אָנִי
וְאַתֶּם (תהלים צה) בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוּהוּ
וְנִכְרַעַה וְגו'. וְכֹלָם הִלְכוּ אַחֲרָיו.
כִּיּוֹן שְׂרָאוּ שְׂאָדָם מִשְׁתַּחֲוּהוּ
לְמִקּוֹם זֶה וְנִדְבַק בּוּ, כָּלָם
נִמְשְׁכוּ אַחֲרָיו, וְגַרְם מְוֹת לְכָל
הָעוֹלָם.

וְאִזּוּ הַשְׁתַּנָּה הָאָדָם לְכַמְה גְּוִנִים,
לְפַעְמִים דִּין לְפַעְמִים רַחֲמִים,
לְפַעְמִים מְוֹת לְפַעְמִים חַיִּים, וְלֹא
עוֹמֵד בְּקִיּוּם תְּמִיד בְּאֶחָד מֵהֶם,
מִשׁוּם שְׂאוֹתוֹ מִקּוֹם גָּרָם לוּ,
וְלִכּוֹן נִקְרָא חֲרַב הַמַּתְהַפֵּכֵת,